

بناهای مشهور عصر قاجار

نویسنده:

آژان اسکندری

اسکندری، آراد، ۱۳۵۸ -	سرشناسه
Eskandari, Arad	
بناهای مشهور عصر قاجار/ نویسنده آراد اسکندری؛ ویراستار علیرضا افشار.	عنوان و نام پدیدآور
قم: انتشارات گل پوش، ۱۴۰۳.	مشخصات نشر
۲۷۳ ص.: مصور (رنگی)؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.	مشخصات ظاهری
۲۷۰۰۰۰۰ ریال 978-622-6878-14-2	شابک
فیها	فهرست نویسی
کتابنامه: ص. ۲۷۲-۲۷۳.	یادداشت
ساختمان‌های تاریخی -- ایران	موضوع
Historic buildings -- Iran	
معماری -- ایران -- تاریخ -- قرن ۱۳ق.	
Architecture -- Iran -- History -- 19th century	
ایران -- تاریخ -- قاجاریان، ۱۱۹۳ - ۱۲۵۰ق.	موضوع
Iran -- History -- Qajars, 1779 - 1834	
DSR۱۲	رده بندی کنگره
۰۰۳۳/۹۵۵	رده بندی دیویی
۹۵۵۸۴۹۹	کتابشناسی ملی

انتشارات گل پوش

بناهای مشهور عصر قاجار

نویسنده	آراد اسکندری
ویراستار	علیرضا افشار
ناشر	انتشارات گل پوش
تیراژ	۱۰۰۰
چاپ	شریعت
نوبت و تاریخ چاپ	دوم ۱۴۰۳
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۸۷۸-۱۴-۲
قیمت	۲۷۰۰۰۰ تومان

مراکز توزیع:

قم. خیابان معلم. مجتمع ناشران. طبقه دوم. پلاک: ۲۱۹. تلفن: ۰۲۵۳۷۸۳۱۲۱۵.

تهران: میدان انقلاب. خیابان شهدای ژاندارمری. پلاک: ۵۸. طبقه اول.

تلفن: ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۷۹.

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۸	عوامل مؤثر در شکل‌گیری معماری قاجار
۲۰	معماری خیابانی
۳۱	مروری بر انواع بنا
۳۱	مساجد
۳۲	مدارس
۳۳	باغ‌ها
۳۵	پل‌ها
۳۶	گرمابه‌ها
۳۸	بازارها
۴۰	باغ محتشم
۴۰	پیشینه باغ محتشم
۴۱	عمارت کلاه فرنگی در باغ محتشم
۴۴	امکانات موجود در پارک شهر رست
۴۵	خانه کلبادی ساری
۴۹	مشخصات کلی

۱۶۵	سراها و تیمچه‌ها
۱۶۶	حمام‌ها
۱۶۶	کارکردهای بازار
۱۶۷	کارکرد اقتصادی
۱۶۷	کارکرد اجتماعی
۱۶۸	کارکرد سیاسی
۱۶۸	ثبت ملی
۱۶۹	باغ نگارستان
۱۷۳	مدرسه فیضیه قم
۱۷۹	حمله به مدرسه فیضیه و سخنرانی امام خمینی در سال ۱۳۴۲
۱۸۰	نقش فیضیه در تاریخ اسلام
۲۱۲	مسجد سلطانی یووجرد
۲۱۳	خانه تاریخی آل یاسین
۲۱۴	درباره خانه مرعشی
۲۱۴	خانه شیخ الاسلام
۲۱۵	صحن نو حرم امام رضا
۲۱۶	صحن انقلاب اسلامی
۲۱۹	صحن آزادی
۲۲۰	صحن جمهوری اسلامی
۲۲۰	صحن قدس
۲۲۱	صحن هدایت
۲۲۲	صحن جامع رضوی
۲۲۳	صحن کوثر
۲۲۴	صحن غدیر
۲۲۴	تاریخچه

۲۲۵	چه کسی اولین گنبد حرم را ساخت؟
۲۲۶	شکوه هنرهای هنرمندان ایرانی در آرامگاه امام هشتم
۲۳۱	گنبد حرم امام رضا(ع)
۲۳۲	مناره‌های حرم امام رضا(ع)
۲۳۳	ایوان‌های حرم امام رضا(ع)
۲۳۴	سقاخانه حرم امام رضا(ع)
۲۳۴	صحن‌های حرم حضرت معصومه
۲۴۰	۱- صحن نو (اتابکی)
۲۴۱	۲- صحن عتیق (قدیم)
۲۴۲	۳- صحن صاحب الزمان
۲۴۳	۱- گلدسته‌های ایوان طلا
۲۴۴	۲- گلدسته‌های ایوان آینه
۲۴۵	۳- گلدسته‌های صحن بزرگ
۲۴۶	درباره قاجاریان
۲۵۸	تعدادی از شاهزادگان معروف قاجار
۲۶۳	فحطی‌های بزرگ در ایران
۲۶۴	انقلاب مشروطه
۲۶۵	فرهنگ
۲۶۶	نقش خاندان‌ها در فرهنگ قاجاریه
۲۶۸	اقتصاد
۲۷۲	فهرست منابع مورد استفاده

مقدمه

در دوران قاجار اتفاقات و ابداعات زیادی در معماری ایران زمین رخ داد. یکی از این حوادث ویرانی بناهای به جای مانده از دوران قبل به خصوص دوره صفویه است، دلیل لرد کروزن (سیاح انگلیسی) برای این ویرانی‌ها متوجه آن است که، شرقی‌ها از اینکه در خانه پدرانشان سکنی گزینند، کراهت دارند: «پدران جهت فرزندان بنایی می‌سازند که چون ممکن است بعداً این بنا کافی برای پسر نباشد و یا طرز ساختمان که تغییر می‌یابد و وارث را خوش نمی‌آید، وارثین صرفه را در انهدام و ویرانی می‌بینند».

کاری که شاه عباس نیز درباره میراث گذشتگان انجام داد، به ضوری که به گفته یکی دیگر از سیاحان خارجی به نام تاورنیه: «وقتی شاه عباس اصفهان را پایتخت خود قرار داد، به مسجد جامع قدیم شهر احترام نگذاشت، در صورتی که باید این محل زیبا را که اهمیت و شهرت اصفهان وابسته به اوست مرمت می‌نمود».

در دوران قاجار به دلیل ورود عناصر جدیدی مانند میدا (به معنای امروزی) و خیابان به عرصه معماری، در معماری ایران تغییراتی رخ می‌دهد و معماری جدیدی به نام معماری خیابانی شکل می‌گیرد،